

Onderwerp: Doordecentralisatie MOBW regio Amsterdam en Amstelland
Datum: 22 juni 2021
Portefeuillehouder: Dhr. J.W. Klaasse
Team: Beleid Samenleving
Steller: Dhr. G. Jager
+31 203144890
Gerard.Jager@diemen.nl

Wat is de voorgeschiedenis en de concrete aanleiding van de informatie?

Met deze brief informeren wij u over de ontwikkelingen op het gebied van maatschappelijke opvang, beschermd wonen en dak- en thuisloosheid in de regio Amsterdam-Amstelland en schetsen we het komende besluitvormingsproces.

Ligt aan de informatie een collegebesluit ten grondslag?

Ja, datum: 22 juni 2021

Samenvatting

Huidige situatie

Op dit moment ontvangt de gemeente Amsterdam als centrumgemeente de middelen voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen voor de regio. We hebben Amsterdam gemandateerd om uitvoering te geven aan deze beleidsterreinen. Deze mandatering loopt tot eind 2021 op basis van het in 2015 vastgestelde koersbesluit 'Thuis in de Wijk'¹.

Doordecentralisatie beschermd wonen

Per 1 januari 2022 wordt gestart met de doordecentralisatie van beschermd wonen. Dat betekent dat alle gemeenten in Nederland zich volledig gaan inzetten voor inwoners die in aanmerking komen voor beschermd wonen. Vanaf 1 januari 2023 komt er een nieuwe financiële verdeling over gemeenten en een 'woonplaatsbeginsel'. Daarmee wordt geregeld dat gemeenten voortaan verantwoordelijk zijn voor beschermd wonen voor de eigen inwoners en daarvoor de middelen ontvangen.

Na vier jaar volgt een evaluatie van de doordecentralisatie beschermd wonen en op basis daarvan wordt besloten of maatschappelijke opvang ook door wordt gedecentraliseerd.

Beleidsprogramma en regioplan

We blijven in de regio Amsterdam-Amstelland samenwerken op het gebied van maatschappelijke opvang en beschermd wonen. Omdat het over een relatief klein aantal inwoners gaat dat hiermee te maken heeft, bundelen we in Amstelland de krachten. We volgen het principe: regionaal wat moet, subregionaal waar nodig en lokaal wat kan.

Dit betekent onder meer dat de verblijfsvoorzieningen maatschappelijke opvang en beschermd wonen regionaal georganiseerd en toegankelijk blijven. Na de eerder ingetrokken

---

¹ <https://www.amsterdam.nl/sociaaldomein/zorgprofessionals/maatschappelijke/koersbesluit/>

inkoop MOBW, start de inkoop van centrumgemeente Amsterdam hiervoor na de zomer. De regio Amstelland wordt betrokken bij dit inkoopproces.

Het Koersbesluit wordt binnenkort vervangen door het Beleidsprogramma Aanpak Dakloosheid met de titel 'Een nieuwe start: samen op weg naar perspectief'. Onderdelen van dit programma zijn vroegsignalering en preventie, passende ondersteuning en maatwerk, in- en uitstroom. Dit beleidsprogramma ligt in juli voor in de Amsterdamse gemeenteraad.

Ondertussen werken we aan een Regioplan dat een uitwerking zal zijn van dit beleidsprogramma voor Amstelland. In het regioplan zal worden beschreven hoe we in onze gemeente de opgaven op het gebied van de doordecentralisatie van maatschappelijke opvang en beschermd wonen en de realisatie van tijdelijke woonplekken voor economisch daklozen de komende jaren vorm willen geven. Het plan borduurt voort op het beleidsprogramma, maar waar in het beleidsprogramma het accent op Amsterdam ligt, maken we in het regioplan de vertaalslag naar Amstelland. Wat gaat er veranderen voor onze inwoners en waar kunnen zij in de toekomst terecht?

Dak- en thuisloosheid

Actueel is de problematiek van inwoners die economisch dak- of thuisloos zijn. We zien in de regio een toenemend aantal van inwoners die dak- of thuisloos zijn. Het gaat om mensen die bijvoorbeeld door een levensgebeurtenis als een scheiding of verlies van een baan dakloos zijn geworden, van alleenstaande ouders tot jonge mensen met een klein inkomen die nauwelijks een plekje op de woningmarkt weten te bemachtigen. Mensen die niet in aanmerking voor maatschappelijke opvang, omdat er geen sprake is van onderliggende en ernstige problemen op het gebied van psychiatrie, verslaving of gedrag. Daklozen zijn feitelijk dakloos. Thuislozen hebben onderdak in hun netwerk maar hebben geen eigen thuisplek.

Economisch dakloos

We noemen deze groep economisch daklozen, omdat zij voor het grootste deel geen zorg of ondersteuning nodig hebben. Echter, zonder hulp is het risico groot dat velen van hen van de regen in de drup belanden. We weten dat een situatie van (dreigende) dak- of thuisloosheid met zich meebrengt dat mensen in korte tijd het risico lopen veel meer problemen te ontwikkelen. Van het verlies van een baan, relatieproblemen tot problematisch middelengebruik, eenzaamheid en depressiviteit. Kortom: zonder dak boven het hoofd, is het wachten tot iemand zorg nodig heeft.

Het gebrek aan (betaalbare) huisvesting wordt gezien als de grootste oorzaak van het toenemend aantal (economisch) daklozen. De druk op de woningmarkt is in onze gemeente, net als in veel andere gemeenten in Nederland, hoog en in de afgelopen jaren toegenomen. Dit alles maakt dat mensen die met spoed een woning nodig hebben, deze steeds moeilijker kunnen vinden en steeds langer in een situatie van (dreigende) economische dakloosheid verkeren.

Blokhuismiddelen

Het vraagstuk van economisch dak- en thuislozen is een verantwoordelijkheid die we in Amstelland gezamenlijk oppakken. We hebben het afgelopen jaar samen met Amsterdam de noodklok geluid rond het toenemend aantal economisch daklozen in onze regio. Met resultaat: het Rijk heeft 4 miljoen euro, de zogenaamde Blokhuismiddelen, beschikbaar gesteld aan de gemeente Amsterdam voor de realisatie van tijdelijke woonplekken en passende begeleiding in de vijf gemeenten van Amstelland (Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn).

De middelen geven ons een kans om (regionale) plannen te ontwikkelen om (tijdelijke) huisvesting en passende begeleiding te organiseren voor economisch daklozen. Wat we tot

dusver in afstemming met de overige gemeenten in Amsterdam-Amstelland in gang hebben gezet, is:

- Een hotelaanpak gerealiseerd voor eerste opvang;
- Een pilot met de Regenboog Groep voor ondersteuning en begeleiding;
- Onderzoek naar de haalbaarheid van het tijdelijk wonen project 'Onder de Pannen' van de Regenboog Groep in de regio;
- Verkenning en realisatie van tijdelijke woonplekken in onder meer leegstaand vastgoed.

Besluitvormingsproces

Het Beleidsprogramma Aanpak Dakloosheid wordt in juli door de gemeenteraad van Amsterdam vastgesteld. In september worden er op twee momenten een sessie georganiseerd voor de raadsleden van de vijf regiogemeenten. Wij praten u dan graag bij over de verschillende ontwikkelingen op het gebied van beschermd wonen en dak- en thuisloosheid en horen graag uw ideeën, wensen en bedenkingen daarbij. Voor het eind van het jaar zullen het beleidsprogramma en het regioplan voor besluitvorming aan u worden voorgelegd.

Ter inzage in iBabs

- EINDE -